מהדורה למורה – בוחן קצר – עידן הנאורות

- מטרה: בדיקת הבנה בנושא "עידן הנאורות".
- זמן מומלץ: 25 דקות
- מסלול: עולים · חט"ב · תיכון
- הפעילות באתר: https://historia-et-hachadasha.sites.tab.bot/bochanim.html

הנחיות להפעלה

- מבוסס על הבוחן הקצר "חידון תרגול – הנאורות" באתר. אפשר להשתמש כבוחן נייר או כשיעורי בית.
- לוודא: שנת פרסום 'מסה על הסובלנות' של וולטר – 1763
- לוודא: 'שתי מסות על הממשל' של לוק – 1689 (שנת ההדפסה; על השער 1690)
- בגרסה זו: שפה פשוטה ומשפטים קצרים, ומילון קטן בתחילת הדף. מומלץ לעבור על המילון יחד לפני התרגול.

מפתח תשובות

בוחרים תשובה

#	תשובה
1	ג – האמונה בכוחה של התבונה האנושית
2	ג – מונטסקייה
3	א – חיים, חירות ורכוש
4	ב – האמנה החברתית

נכון או לא נכון

#	תשובה
1	נכון
2	לא נכון – וולטר נאבק למען סובלנות דתית וחופש ביטוי.
3	נכון

למה?

#	תשובה
1	האמונה בכוחה של התבונה האנושית – הוגי הנאורות האמינו שהתבונה יכולה להבין את העולם ולשפרו.

כותבים

#	תשובה
–	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

☑ בוחן קצר – עידן הנאורות – דף תרגול

📖 מילון קטן – מילים חשובות

מילה		הסבר פשוט
תבונה (רציונליזם)	🧠	היכולת האנושית לחשוב, לשפוט ולהסיק מסקנות באופן הגיוני (reason)
זכויות טבעיות	⚖️	זכויות שיש לכל אדם מעצם היותו אדם, כמו הזכות לחיים, לחירות ולרכוש. (rights)
אמנה חברתית	📜	הרעיון שהשלטון נוצר מהסכמה בין בני האדם, ולכן הוא מחויב לטובת הציבור.
ריבונות העם	🗳️	העיקרון שהסמכות העליונה במדינה שייכת לעם ולא למלך.
הפרדת רשויות	🏛️	חלוקת השלטון לשלוש רשויות – מחוקקת, מבצעת ושופטת – המגבילות זו את זו. (separation of powers)

חלק א' – בוחרים תשובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה היה הרעיון המרכזי של הנאורות?

(א) החובה לציית למלך בכל מצב (ב) החזרה לחיי הכפר והמסורת

(ג) האמונה בכוחה של התבונה האנושית

2. מי הציע את עקרון הפרדת הרשויות?

(א) וולטר (ב) רוסו (ג) מונטסקייה

3. לפי ג'ון לוק, אילו זכויות טבעיות יש לכל אדם?

(א) חיים, חירות ורכוש (ב) השכלה, עבודה ובריאות (ג) הצבעה, שוויון ודת

4. איזה ספר כתב רוסו ב-1762?

(א) רוח החוקים (ב) האמנה החברתית (ג) האנציקלופדיה

חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✓.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	קאנט ניסח את הסיסמה 'העזו לדעת'.	◯	◯
2	וולטר התנגד לסובלנות דתית.	◯	◯
3	המהפכה המדעית הייתה מהרקע לנאורות.	◯	◯

חלק ג' – למה?

1. מה היה הרעיון המרכזי של הנאורות? – למה? כתבו משפט אחד.

חלק ד' – כותבים

כתבו 2 משפטים: מה הדבר הכי חשוב בנושא "עידן הנאורות"?

✂️

🎟️ כרטיס יציאה

כמה תשובות לדעתי עניתי נכון? ____ מתוך ____

שאלה שהתלבטתי בה:

מה אעשה כדי לחזור על החומר?